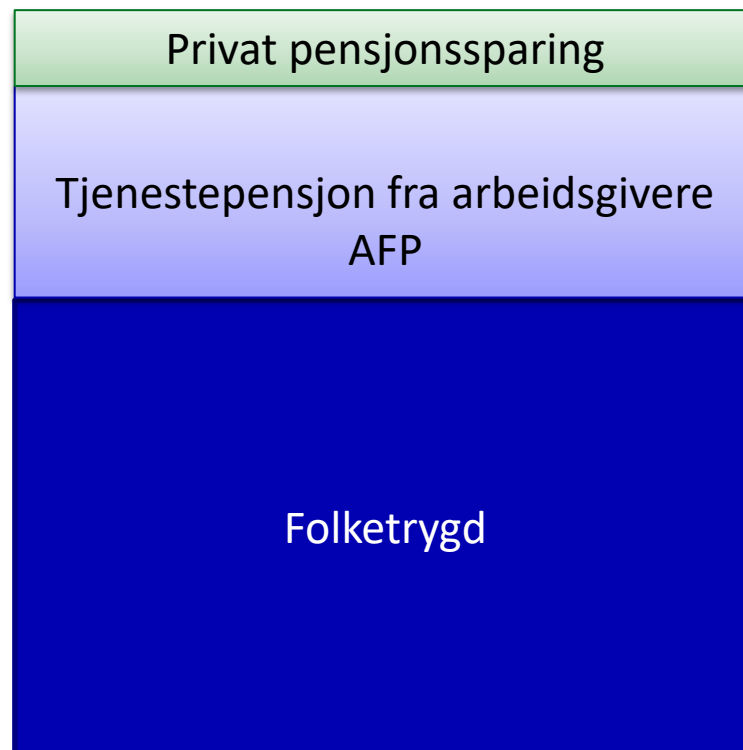

Selvstendig næringsdrivende

Sissel Rødevand, Partner/Aktuar
Akademikerne 19.04.2021

Kort om Actecan

- **2 ansatte: Sissel Rødevand og Fredrik Haugen**
 - Lang erfaring med pensjon
- **Jobber med utredninger og analyser innenfor pensjonsområdet**
- **Akademiker-samarbeid**
 - Akademikerne og medlemsorganisasjonene har samarbeidet med Actecan side Actecan startet opp i 2011.
 - Actecan har laget mange rapporter om pensjon for Akademikerne, og har også jobbet med pensjon for selvstendig næringsdrivende innenfor Akademikersystemet.
- **Actecan bistår mange organisasjoner og bedrifter som vurderer sin pensjonsordning, og gir også individuell pensjonsveiledning til ansatte i bedrifter og medlemmer i flere av Akademikernes medlemsorganisasjoner**

Pensjonssystemet

Eks:
?

11 % av lønn
5 % av lønn

46 % av lønn

Folketrygden

- **18,1 % av lønn opp til 7,1 G (p.t. kr 719 592) opptjenes som en slags beholdning**
- **«Beholdningen» reguleres med G-reguleringen hvert år frem til pensjonsuttak**
- **Årlig pensjon bestemmes ved**
 - Størrelsen på pensjonsbeholdningen ved uttak delt på «delingstall»
 - «Delingstallet» består (særlig) av forventet gjenstående levetid ved 67 år, samt underregulering i utbetalingsperioden
- **Årlig pensjon reguleres med G-reguleringen fratrasket 0,75 %**

Tjenestepensjon

- **Offentlig tjenestepensjon**
- **Privat tjenestepensjon**
 - Innskuddspensjon
 - Hybridpensjon
 - Ytelsespensjon
- **AFP**
 - Tidligere førtidspensjonsordning som er gjort livsvarig
 - Er avtalt å bli gjort gjeldende også for offentlig tjenestepensjon
 - Er «til vurdering»

Litt mer om innskuddspensjon og hybridpensjon

- **Innskuddspensjon**

- Alleårsopptjening (innskudd)
- Utbetalingsperiode kan velges (minimum 10 år, minimum til 77 år)
- Investeringsvalg
- Ved død går oppspart kapital som pensjon til arvinger (barn først)

- **Hybridpensjon**

- Alleårsopptjening (innskudd)
- Livsvarig utbetaling (kan velge stopp ved 80 år)
- Høyere innskudd for kvinner enn for menn
- Kan ha investeringsvalg ELLER innskuddsgaranti
- Kan velge regulering
- Ved død går oppspart kapital til forsikringskollektivet

AFP

- **AFP:**
 - AFP gir livsvarig pensjon
 - Baseres på ALL inntekt, og opptjeningen er 3,14 % av inntekt hvert år, levealdersjustert
 - Koster 2,5 % av lønn mellom 1 og 7,1 G i 2016 (Staten betaler også)
 - Strenge tilslutningskrav
 - Må være ansatt i AFP-bedrift ved uttak og 7 av de 9 siste årene før 62 år
- **Ikke mulig å delta for selvstendig næringsdrivende (uten ansatte)**

Privat pensjonssparing

- **Pensjonssparing er gjerne knyttet opp til at pensjonen ikke kan utbetales før en viss alder, og så må utbetales i et visst antall år**
- **Innenfor skattereglene med fradrag i alminnelig inntekt for sparingen**
- **Innenfor «livrenteskattereglene»**
 - Ikke lønnsfradrag for innbetaling (beskrives ikke nærmere her)
- **Sparing til pensjon kan skje på mange andre måter**
 - Fondssparing
 - Sparing i eiendom
 - Annet (beskrives ikke nærmere her)

Historikk for pensjonsmuligheter for selvstendig næringsdrivende

- **Før 2006 Individuell pensjonsavtale (IPA)**
 - Kunne betale kr 40 000 med skattefradrag
- **2006 Obligatorisk tjenstepensjon og innskuddspensjon åpnes for selvstendig næringsdrivende, IPA forbys**
 - 4 % innskudd av lønn mellom 1 og 12 G (maksimalt kr 43 938 per 27.05.2019)
- **2007 Individuell pensjonssparing (IPS) gjeninnføres**
 - Maks kr 15 000 i årlig innskudd
- **2017 Økte grenser for innskudd for selvstendig næringsdrivende**
 - 6 % innskudd av lønn mellom 1 og 12 G, (maksimalt kr 65 906 per 27.05.2019)
- **2017 Ny individuell pensjonsordning (ny IPS)**
 - Kan betale kr 40 000 med skattefradrag, kan ikke lenger være livsvarig
 - Skattesymmetri
- **2019 Økte grense for innskudd for selvstendig næringsdrivende**
 - 7 % innskudd av lønn mellom 1 og 12 G (maksimalt kr 79 155 per i dag)

Er du selvstendig næringsdrivende i pensjonssammenheng?

- Kan ha enkeltpersonforetak
- Kan ha ansvarlig selskap
- Kan ha AS
- Kan ha NUF
- Kan ha samarbeid med andre (være med i et samarbeidsfellesskap, kontorfellesskap o.l.)

Pensjonsordning avhengig av organisering og antall ansatte m.m.

- **Enkelpersonforetak og ansvarlig selskap**
 - Kan ikke være ansatt selv, kan ha ansatte
- **AS og NUF**
 - Kan være ansatt selv, kan ha ansatte
- **Samarbeid med andre, for eksempel tannleger:**
 - Ofte én tannlege som leier seg inn hos en etablert tannlege
 - Organisasjonsformen til hver enkelt tannlege avgjørende

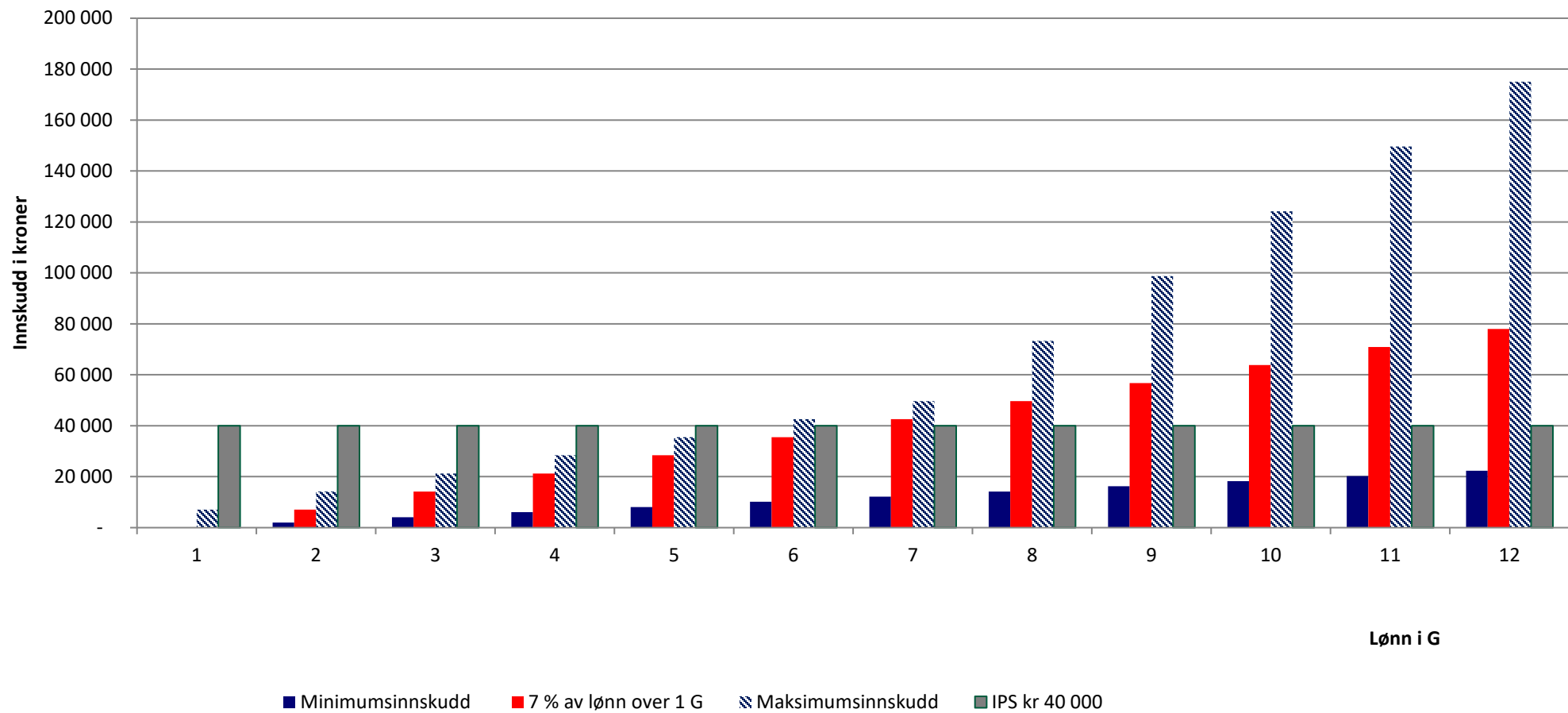
Obligatorisk tjenstepensjon

- Foretaket **må ha** obligatorisk tjenstepensjon dersom det er:
 - Minst to personer i foretaket som begge har en arbeidstid og lønn som utgjør 75 prosent eller mer av full stilling,
 - Minst én arbeidstaker uten eierinteresse i foretaket som har en arbeidstid og lønn i foretaket som utgjør 75 prosent eller mer av full stilling, eller
 - Personer i foretaket som hver har en arbeidstid og lønn som utgjør 20 prosent eller mer av full stilling, og som til sammen utfører arbeid som tilsvarer minst to årsverk.
- Som foretak regnes aksjeselskap, allmennaksjeselskap, ansvarlig selskap, enkeltpersonforetak og ethvert annet rettssubjekt **som har arbeidstaker i sin tjeneste**

-
- **Foretak med ansatte som er omfattet av obligatorisk tjenstepensjon**
 - Innskuddspensjon
 - Hybridpensjon
 - Ytelsespensjon
 - **Arbeidsgiver/eier av foretak med ansatte**
 - Kan velge å være med i pensjonsordningen (ikke lovfestet)
 - Kan ikke I STEDET velge pensjon som selvstendig næringsdrivende
 - **Foretak som ikke er omfattet av obligatorisk tjenstepensjon**
 - Innskuddspensjon som for selvstendig næringsdrivende
 - **Ansatte hos foretak som ikke er omfattet av obligatorisk tjenstepensjon**
 - Kan likevel ha innskuddspensjon eller hybridpensjon
 - Bare hvis bedriften ellers oppfyller minstekravene til ansatte i innskuddspensjonsloven eller tjenstepensjonsloven (samme krav som krav til obligatorisk tjenstepensjon)
 - Her kan ansatte risikere å ikke få pensjon!

Mulige innskuddssatser

- **Obligatorisk tjenestepensjon**
 - Minst 2 % av lønn mellom 1 og 12 G
- **Maksimale innskuddssatser**
 - 7 % av lønn mellom 0 og 7,1 G
 - 25,1 % av lønn mellom 7,1 og 12 G
 - I hybridpensjon mer for kvinner
- **Selvstendig næringsdrivende**
 - 7 % av lønn mellom 1 og 12 G
- **I tillegg kommer premie/utgifter for**
 - Innskuddsfritak
 - Kostnader
 - Uførepensjon og etterlattepensjoner dersom dette er ønskelig

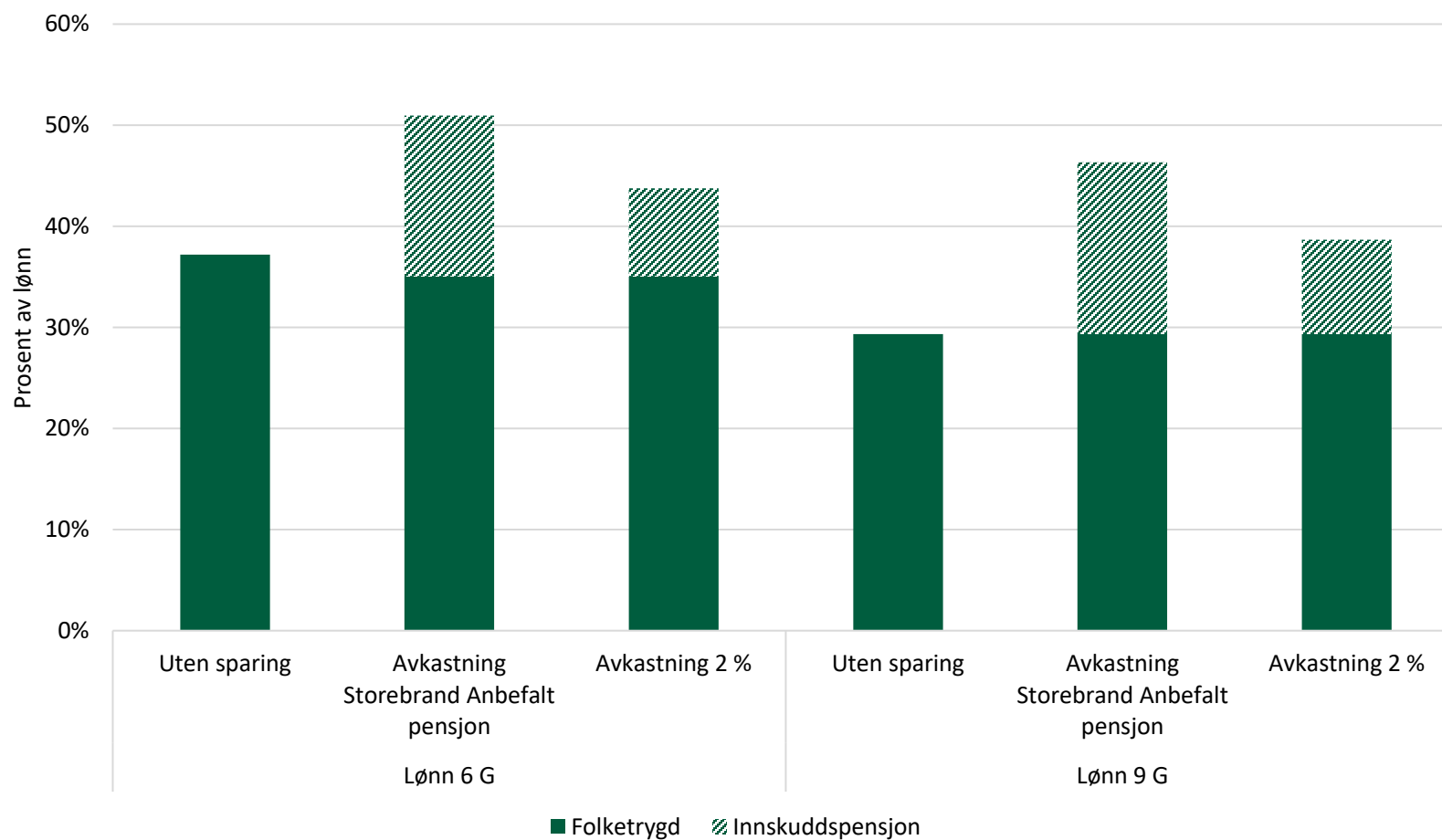

G per 26.05.2019 er kr 101 351

Folketrygden og sparing i innskuddspensjon som for «selvstendig næringsdrivende»

- **For selvstendig næringsdrivende vil innbetaling til pensjon (maks 7 % av lønn) gå til fradrag i næringsinntekten**
 - Dette vil gi lavere folketrygd dersom næringsinntekten ETTER betaling til pensjon blir lavere enn 7,1 G (= kr 719 592)
 - Men samlet pensjon **kan** blir høyere
 - (Gjelder de som er født etter 1963, de som er født før dette vil få noe annerledes pensjon fra folketrygden, og lønn opp til 12 G teller)

Eks. årlig pensjon fra 67 år

Innskuddspensjonen er ikke garantert

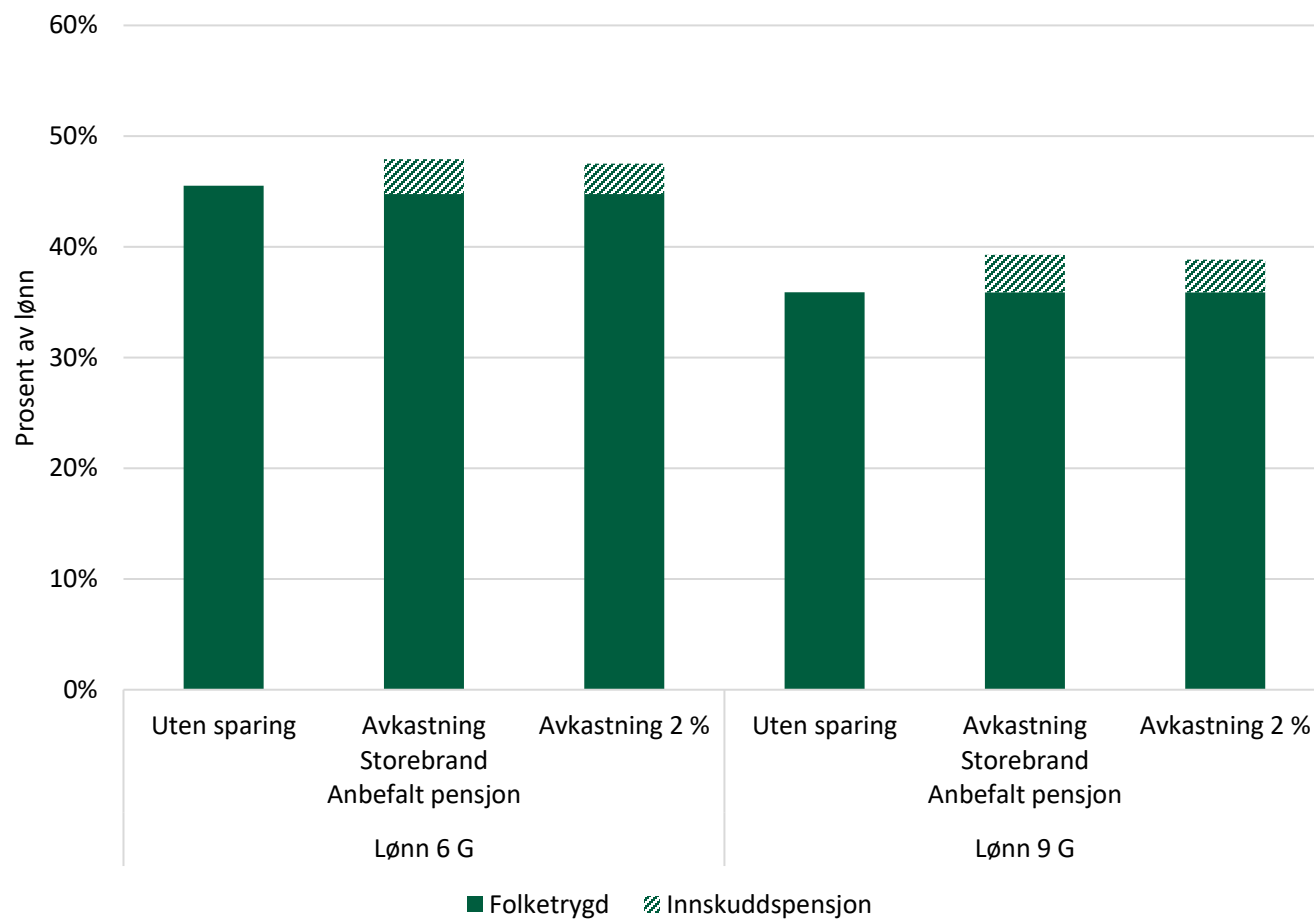
Pensjon fra 67 år

Sparer fra 25 år

Forventet avkastning:
Aksjeandel som i
Storebrand anbefalt
pensjon, fratrasket
kostnader

Utbetalingstid i
innskuddspensjons-
ordningen lik forventet
gjenstående levetid
(K2013), [kvinne](#)

Lønnsvekst=G-vekst=2%

Innskuddspensjon er ikke garantert

Pensjon fra 67 år

Med i folketrygden fra 25 år, sparer i innskuddspensjon fra 55 år

Forventet avkastning: Aksjeandel som i Storebrand anbefalt pensjon fratrasket kostnader

Utbetalingstid i innskuddspensjonsordningen lik forventet gjenstående levetid (K2013), [kvinne](#)

Lønnsvekst=G-vekst=2%

Forventet blir samlet pensjon ikke lavere, men

- Kan få lavere uføretrygd, mindre sykepenger m.m. (dersom lønnen etter betaling blir under 6 G)
- Får lavere inntekt og lavere forbruk nå
- Skattefordelen må beregnes når det også tas hensyn til skatt på utbetalt pensjon
- Effekten er avhengig av avkastningen i innskuddspensjonsordningen
- Den totale effekten er vanskelig å beregne for lønn under 7,1 G

Risikodekninger

- **MÅ også betale for betalingsfritak ved uførhet**
 - Ekstra kostnad
- **Det er også mulig å ha disse pensjonsdekningene tilknyttet tjenstepensjon innenfor skattereglene:**
 - Uførepensjon
 - Ektefelle- og samboerpensjon
 - Barnepensjon
- **Betalingen til disse dekningene er ikke begrenset av regelen om innskudd på 7 % av lønn mellom 1 og 12 G**
- **Ny IPS kan kun kombineres med betalingsfritak**
- **Kan ha krav om karens og helsevurdering**

Egen pensjonskonto

- **Innføres nå også (indirekte) for selvstendig næringsdrivende**
 - Forsikringsselskapene har dem registrert på samme måte som andre bedrifter
 - Vil automatisk få overført pensjonskapitalbevisene om det ikke tas forbehold
 - Omtales ikke nærmere her

Ferdig....

